

Brussel, embargo tot 12.12.2024 om 06:00u

Enquête over de Belgische gezondheidszorg bij leden van Solidaris Betaalbaarheid kan beter, wachttijden een probleem

6 op de 10 van onze leden vreest zorg te moeten uitstellen om financiële redenen. Dat blijkt uit een enquête bij de leden van Solidaris. Bovendien zijn er wachttijden door geografische schaarste in het aanbod. Solidaris vraagt volgehouden inspanningen om de betaalbaarheid en toegankelijkheid van onze gezondheidszorg voor iedereen te blijven garanderen.

Onze gezondheidszorg scoort in EU-statistieken goed. Toch kan de betaalbaarheid en toegankelijkheid van de Belgische zorg beter. Die boodschap komt naar voren uit een online bevraging bij onze leden.

Niet voor iedereen even betaalbaar

Ongeveer een kwart (26%) van de bijna 5000 leden die onze enquête volledig heeft ingevuld, heeft het afgelopen jaar een zorgbehandeling uitgesteld uit financiële overwegingen. Liefst 6 op de 10 van onze leden maken zich bovendien geregeld zorgen over de prijs die ze betalen voor hun gezondheidszorgen.

De betaalbaarheid kan vooral beter voor wie **financieel kwetsbaar** is. Die leden stellen vaker noodzakelijke zorg uit. Zo blijkt ongeveer 30% van de leden die een lagere eigen bijdrage betalen dankzij het statuut verhoogde tegemoetkoming (VT) toch bezorgd over de kostprijs. Bij de leden zonder VT-statuuut is dat slechts 15%.

Ook het **opleidingsniveau** speelt. Hoe hoger opgeleid, des te minder kopzorgen over de betaalbaarheid. Zo'n 7 op de 10 leden zonder diploma middelbaar onderwijs maakt zich zorgen over zijn ziektekosten, terwijl dat bij universitaire slechts voor 46% van de leden geldt.

De **tevredenheid over de kostprijs verschilt per discipline**. Zo vindt 61% van de leden de huisarts best betaalbaar, terwijl dat voor specialisten (38%), tandartsen (36%) en kinesisten (35%) veel minder het geval is. De financiële drempel voor mentale gezondheid blijkt nog problematischer: slechts 15% is tevreden over de betaalbaarheid van psychologen.

Niet overal even toegankelijk

De geografische toegankelijkheid staat onder druk door **schaarste in het medische aanbod**. Zo botste 1 op de 4 leden die in het voorbije jaar een huisarts zocht op een patiëntenstop. Maar daarbij zijn er aanzienlijke verschillen naargelang de regio.

Vooraf in de verstedelijkte eerstelijnszones in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg botsen onze leden op patiëntenstops. De situatie in een aantal landelijke gebieden in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Limburg is merklijk beter.

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Brussel, embargo tot 12.12.2024 om 06:00u

Ook verschilt de **toegankelijkheid naargelang de medische discipline**. Zo blijkt de helft van onze leden problemen te ondervinden in de zoektocht naar een dermatoloog terwijl meer dan 3 op 4 leden in hun zoektocht naar een tandarts met een patiëntenstop worden geconfronteerd.

Enkele maatregelen om het tij te keren

Zegt **Paul Callewaert**, algemeen secretaris van Solidaris: “Een toegankelijke en betaalbare zorg voor iedereen is geen luxe. Als samenleving investeren we fors in gezondheidszorg, het lijkt me dan ook logisch dat we iedereen mee aan boord nemen. Niemand zou om financiële redenen zorg moeten uitstellen, en zorg die nodig is, moet ook beschikbaar zijn.”

Daarom stelt Solidaris een aantal maatregelen voor om zowel de financiële toegankelijkheid als de geografische toegankelijkheid te verbeteren:

1. Financiële toegankelijkheid stimuleren

- a. De **derdebetalersregeling voor alle zorgberoepen naar de hele eerste lijn uitbreiden**. Op die manier moeten patiënten enkel hun eigen bijdrage betalen en hoeven ze geen terugbetaalde zorgen meer voor te schieten. Tegelijk vragen we de uitbouw van controlemaatregelen zodat we misbruik van de regeling kunnen tegengaan.
- b. Waar dat mogelijk is op basis van bestaande databanken, **het recht op verhoogde tegemoetkoming automatisch toe te kennen**. Wie recht heeft op een lagere eigen bijdrage, wordt zo niet langer opgezadeld met extra kosten.
- c. Het gebruik van **supplementen afbouwen en op termijn overbodig maken** voor patiënten met verhoogde tegemoetkoming. Op die manier werken we een van de belangrijkste bestaande financiële barrières weg.
- d. De **plafonds voor de maximumfactuur enkele jaren niet te laten meestijgen met de index**. De maximumfactuur beschermt gezinnen door remgelden vanaf een specifiek, aan het inkomen gekoppeld plafond, terug te betalen. Die plafonds volgen normaal de index. Eind 2022 besloot minister Frank Vandenbroucke om die plafonds eenmalig te bevriezen. Wij stellen voor die maatregel enkele jaren te handhaven.

2. Geografische toegankelijkheid stimuleren

- a. **Werken in de zorg- en welzijnssector aantrekkelijker maken**. Dat kan door administratieve belasting te verminderen en doordachte zorgsubstitutie door te voeren. Daarom moeten we inzetten op kwaliteitsvolle opleidingen voor nieuwe zorgberoepen zoals mondhygiënist, zorgkundigen en praktijkverpleegkundigen. Hetzelfde geldt voor coördinerende functies zoals casemanagement. Doordachte zorgsubstitutie en taakdelegatie, administratieve vereenvoudiging en ondersteuning creëren tijd en ruimte voor zorgverleners.

Iedereen mee.

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Brussel, embargo tot 12.12.2024 om 06:00u

- b. **Een grotere instroom van huisartsen, tandartsen en zorgverleners** is nodig om aan de stijgende zorgvraag tegemoet te kunnen komen. We vragen om het werken in (tand)artsarme steden en gemeenten te stimuleren met incentives. Lokale overheden kunnen bijvoorbeeld leegstaande eigendommen van de gemeente voor beperkte prijs ter beschikking stellen van zorgverleners die zich vestigen in zones waar een tekort werd vastgesteld. Ze kunnen ook zorgen voor een zorgverlenersvriendelijke context (met parkeerfaciliteiten, busbanen uitbreiden voor zorgberoepers...) zodat het attractief wordt voor zorgverleners om zich in de stad of gemeente te komen vestigen. Verder pleiten we voor samenwerking en solidariteit tussen zorgverleners uit regio's met een hoog en een laag aantal zorgverleners.
- c. **Hervorming van het conventiemodel.** Solidaris vraagt een hervorming van het huidige conventiemodel. We moeten het aandeel zorgverleners dat zich aan de afgesproken tarieven houdt, verhogen. Zorgverleners sensibiliseren voor de merites van het conventiesysteem is een element, maar ook het verbeteren van het sociaal statuut verbonden aan de conventionering is een optie. Dat kan bijvoorbeeld via het voorbehouden van ondersteuningspremies aan geconventioneerde zorgverleners of de financiële aantrekkelijkheid op te voeren naarmate een zorgverlener voor langere tijd geconventioneerd blijft. Bovendien dient deconventioneren ontmoedigd te worden.
- d. **Meer inzetten op gemengde financieringsmodellen.** Solidaris juicht de verhoogde keuzevrijheid over het financieringsmodel van zorgverleners in de eerste lijn toe. Vandaag kennen zorgverleners de klassieke prestatiefinanciering, de forfaitaire financiering, en de gemengde financiering via de New Deal. De gemengde financiering is niet uitsluitend prestatiegedreven, maar voorziet ook in forfaits en praktijkfinanciering. Daardoor zit taakdelegatie in het model ingebakken, wat de capaciteit per huisarts doet toenemen.
- e. We willen ten slotte onze **leden-patiënten ertoe aan te zetten om geen onnodige onderzoeken** te laten uitvoeren en zelf meer zorg en verantwoordelijkheid op te nemen bij zorgtaken.

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Brussel, embargo tot 12.12.2024 om 06:00u

Opzet van onze enquête

Van de 70.157 leden uit Vlaanderen en het Brusselse gewest die wij contacteerden, stuurden 4.711 leden (6,7%) een volledig ingevulde vragenlijst terug. Op basis van hun antwoorden voerden wij kwantitatieve analyses en kwalitatieve analyses uit.

Via kwantitatieve analyses brachten we in kaart:

- in welke mate ze tevreden zijn over de betaalbaarheid van gezondheidszorgen,
- in hoeverre zij bezorgd zijn over gezondheidszorguitgaven,
- of zij zorgen uitstelden omwille van financiële redenen,
- en bestudeerden we de mate waarin en in welke regio's onze leden geconfronteerd werden met een patiëntenstop.

Via kwalitatieve analyse capteerden we eventuele bijkomende bezorgdheden over de toegankelijkheid van onze gezondheidszorg. Onze leden konden die vrij opgeven in een open vraag.

Extra Info

Link naar een [uitgebreide beschrijving van de enquêteresultaten](#)

Perscontact

Katrien De Weirdt | Woordvoerster Solidaris

Roeland Byl | Stafmedewerker Pers

T 02 515 05 12 | G 0470 27 58 79 | E pers@solidaris.be

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Solidaris, iedereen mee.